

Vega kommune

BUDSJETT 2021 ØKONOMIPLAN 2021-2024

Politisk behandling:

<i>Utvalg/komité:</i>	<i>Saksnr.</i>	<i>Dato</i>
<i>Formannskap</i>	<i>111 /20</i>	<i>03.12.2020</i>
<i>Off. ettersyn</i>	<i>111 /20</i>	<i>03.12.2020</i>
<i>Kommunestyre</i>	<i>/20</i>	<i>17.12.2020</i>

1 Forord

Rådmannen legger med dette fram forslag til Vega kommunes årsbudsjett 2021 og økonomiplan for perioden 2021-2024 som et samlet dokument. Det fremlagte oppsett er en videreføring av oppsettet fra i fjor med budsjettering på virksomhetsområder og ansvarsområder. Hensikten med dette er å knytte gjeldende kommuneplan opp mot økonomiplan.

Årsbudsjettet er en bindende plan, mens økonomiplanen har karakter av retningsgivende for planperioden – i dette tilfelle fram til år 2024. Økonomiplanen er hjemlet i kommunelovens § 14-4, og planen skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Økonomiplanens periode er 4 år og skal årlig rulleres. Økonomiplan og budsjett med tilhørende kvartals-/tertiarapporter, årsregnskap, årsmelding og kommuneplanen er de viktigste styringsdokumentene i den løpende styringen av kommunen.

Kommunestyret har vedtatt at økonomiplanen skal legges til grunn i arbeidet med budsjett og ny rulling av økonomiplan. Dette innebærer at de prioriteringer som ligger i økonomiplanen er bindende for det videre arbeidet. Årsbudsjett for 2021 er første år i økonomiplanperioden, men det er aktiviteten i årsbudsjettet for 2020 som ligger til grunn.

I budsjettforslagene er det forsøkt å forenkle budsjettframstillingen. Det er tatt utgangspunkt i de ansvarsområdene som er definert i regnskapssystemet. Disse knyttes så opp mot virksomhetsområdene som går fram av kommuneplanen. Budsjettet vedtas på virksomhetsnivå (rammeområder).

Kommunens økonomi bestemmes i hovedsak av statlige overføringer knyttet til folketall og befolkningssammensetning. Dette har gitt oss store utfordringer de senere år knyttet til å tilpasse utgiftssiden i forhold til inntektene. Av bakgrunns materialet til økonomiplan fremgår det negative befolkningsprognoser som bygger på de historiske utviklingstrekk. Her vises til utviklingstrekk under ansvarsområde barnehage og skole. Det framgår økonomiske analyser som viser et misforhold mellom inntekter og utgifter. Vega kommune må derfor iverksette flere driftsreducerende tiltak for å skape en balanse i den langsiktige økonomien. Endringer i inntektssystemet kombinert med økning i folketallet vil ikke være nok idet en både må utnytte kommunens inntektsmuligheter lokalt og eksternt, samtidig som en må fokusere på varig utgiftsreduksjon.

Analysene inneholder også en vurdering av de ressursene kommunen bruker på de ulike områdene, og ved hjelp av Kostratall (2019) er det gjort en sammenligning med andre sammenlignbare kommuner. Konklusjonen av dette er at Vega har en høyere kostnad (netto driftsutgift) pr. innbygger på grunnskole, SFO, helse og barnevern. Mens lavere kostnad på barnehage, omsorgstjenester, sosialtjeneste (NAV) og samferdsel. Selv om det hersker en del usikkerhet om Kostra generelt, er tendensen tydelig for Vega.

Kommunestyret har valgt å gå ut offensivt gjennom investering i skole- barnehage- og kulturbygg, bibliotek, sykehjem, omsorgsboliger, idrettsanlegg, næringsanlegg og faste vegdekker for å tilby innbyggerne gode tjenester. Dette har medført at vi er en kommune som topper statistikken i Norge når det gjelder lånegjeld pr. innbygger. Dette medfølger stor risiko hvis renteutvikling og andre usikre momenter går oss imot.

Å utnytte og være aktiv når det gjelder kommunens inntektsmuligheter er nødvendig for å imøtegå de investeringer som er nevnt foran, dvs. framstå som en utviklingsorientert og framtidsrettet kommune med gode og varierte velferdstilbud, jfr. målsettingene i kommuneplanen.

2 Innledning/sammendrag

Økonomiplanen for 2021-2024 skal legges fram i balanse i hht. kommunelovens bestemmelser. Økonomiplanen baserer seg på faste 2021-priser i hele perioden. Lønnsvekst er beregnet til 1,6 % (årslønnsvekst). Formannskapet innstiller til vedtak i kommunestyret både for årsbudsjett og økonomiplan. Innstillingen til økonomiplan og årsbudsjett, inkludert alle fremlagte forslag til vedtak, skal ligge til offentlig ettersyn i minst 14 dager (kommunelovens § 14-3).

Økonomiplanen beskriver de finansielle utviklingstrekk for Vega kommune og analyserer dette i forhold til en fremtidig utvikling for Vega.

Årsbudsjettet for 2021 viser at sum til fordeling til drift er langt fra behovet. Kommunestyret har fastsatt rammer for det enkelte ansvarsområde i vedtatt økonomiplan. Avviket mellom rammen og "etatens" forslag ble ca 3,3 mill kr etter «korrigeringer» i konsekvensjustert budsjett og ekskl. nye driftstiltak. Det har ikke vært mulig på dette tidspunkt å sette av midler til disposisjonsfondet.

Ansvarsområdene har kommet med innspill og forslag til flere driftstiltak og nye investeringsprosjekter. Prioriteringene må gjøres meget strengt i forhold til å kunne prioritere nye tiltak. For denne perioden er det lagt vekt på investeringer innenfor brannvesen, boligenheter til utleie, friluftsområder, tomter, prestegården, reiseliv, veier og renovering av kommunale bygg. Investeringsrammen i økonomiplanperioden er satt til ca 28 mill kr.

Driftstiltakene gjelder i hovedsak behov for ekstra ressurser innenfor helse, IKT/digitalisering, renhold og plan/utvikling. I tillegg er det tatt med tiltak i vedtatte planer. Ingen av foreslåtte driftstiltak er lagt inn i økonomiplanen unntatt de tiltak som er valgt for å komme i balanse. Oversikt over driftstiltakene følger som eget vedlegg til budsjettet/ økonomiplanen.

Brutto driftsinntekter i årsbudsjettet for 2021 er 128,8 mill kr og et brutto driftsresultat på kr 5,8 mill som skal dekke kapitalutgiftene, i hovedsak renter og avdrag på lån. Disse utgjør ca 6,7 mill kr. Med renteinntekter og aksjeutbytte som finansiering, får vi et negativt netto driftsresultat i 2021 på kr 900 000. Driftsresultatet burde, ihht målet om en «sunn» kommuneøkonomi, ligge på mellom 2 og 5 % av driftsinntektene, dvs ca 3 mill kr. For å få balanse i budsjettet er det foreslått å redusere «etatens» budsjettforslag med til sammen ca 1 mill kr og bruke kr 850 000 av disposisjonsfondet.

I økonomiplanperioden må det iverksettes tiltak med sikte på å tilpasse driftsutgiftene til driftsinntektene. Jfr avsnitt om finansielle måltall.

3 Sammenhengen mellom økonomiplan og kommunens planverk

3.1. Generelt

Det bør være et mål at vi fikk en sammenheng mellom kommuneplan, økonomiplan, årsbudsjett og årsmelding. Gjennom slike gjennomgående prosesser kan vi bli mer tydelige på hvilke mål vi har samt at vi i større grad kan vise i hvilken grad de er oppnådd. Årsmeldingen for 2019 fulgte samme «inndeling» som kommuneplanen og økonomiplanen.

3.2. Kommuneplan - samfunnsdel

Kommunestyret vedtok følgende visjon:

Vega - stolt fortid - spennende framtid.

Hovedmålsetting for Vega kommune

”Innbyggerne i Vega kommune skal sikres kommunale tjenester av god kvalitet. Innenfor rammen av en bærekraftig utvikling skal aktivitetene være forebyggende og ivareta sikkerheten for menneske og samfunn.

Administrasjonen skal være rasjonell og preges av god tverrfaglig organisering, forståelse og praktisering.”

Hovedmålsettingen stiller generelle krav til alle kommunale aktiviteter som skal ivaretas gjennom kommunens planer og virksomhet.

Målet med planen er at Vega kommune skal få en operativ helhetlig kommuneplan som gir grunnlag for styring og utvikling av kommunen. Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt av kommunestyret i juni 2007. Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i juni 2010. Planstrategien for Vega kommune 2016-2019 ble vedtatt 19.05.17. Den er nå under revidering. Vedtatt planstrategi er grunnlaget for utvikling av kommuneplanen. Vega kommune har søkt og mottatt midler fra Kommunens Sentralforbund (KS's utviklingsfond) til denne prosessen.

Hovedsatsningsområdene i kommuneplanen er:

1) Helse, pleie og omsorg

Hovedmål:

- ivareta innbyggernes verdighet og trygghet
- vektlegger forebyggende tiltak og tverrfaglige samarbeid
- organiseres rasjonelt slik at mest mulig av tilgjengelige midler nyttes til direkte brukerbistand

2) Oppvekst, livsutfoldelse og kultur

Hovedmål:

- Kvalitet, aktivitet og mangfold skal prege barn og ungdoms læring og utvikling, innbyggernes livsutfoldelse, og ved å stimulere til sosial og fysisk aktivitet, kunst og andre kulturelle uttrykksformer.

3) *Næringsutvikling og bosetting*

Hovedmål:

- Vega skal være aktiv innen primærnæringene, samferdsel/kommunikasjon, turisme, kultur og kompetanse

4) *Verdensarv, natur og kulturarv*

I 2021 har vi ivaretatt og foredlet de verdiene som lå til grunn for verdensarvstatusen. Vega skal bli et internasjonalt ledende kunnskapssenter for formidling, forvaltning og bruk av natur- og kulturlandskap langs kysten.

Vedtaket har konsekvenser for den måten kommunen skal organisere sin virksomhet, gjennom forhold til politisk struktur, administrativ organisering og delegasjonsreglement. Når de politiske valg er gjort er det naturlig å videreføre dette i organisasjonen for øvrig.

3.3. Økonomiplanen - overordnet mål

I forbindelse med tidligere planarbeid, kommuneplan og økonomiplan som basis for virksomhetsplanarbeidet, har kommunestyret vedtatt følgende forenkling av **visjon**:

Vega - et livskraftig samfunn.

I det pågående kommuneplanarbeidet ble denne fornyet i 2007.

Med bakgrunn i denne visjonen er det vedtatt følgende **virksomhetsidé**:

Innbyggerne i Vega kommune skal sikres kommunale tjenester av god kvalitet. Tjenestene skal tilbys til rett pris og til rett tid. Kommunale planer skal utarbeides på en enkel og lettfattelig måte. Innenfor en bærekraftig utvikling skal tjenestene være av forebyggende karakter. Administrasjonen skal organiseres slik at den ved bruk av teknologi og rasjonelle beslutningssystemer utnytter maksimalt fordelene av å være lokalisert i en småkommune.

Forslaget til økonomiplan viser at den negative tendensen i økonomiutviklingen har forsterket seg på grunn av reduksjon i folketall og endringer av kriterier i rammeoverføringene. Ut fra dette formuleres følgende **overordnede mål for økonomiplanen**:

Vega kommune skal skape balanse i økonomien samt frigjøre driftsmidler til egenkapital og styrking av disposisjonsfondet i løpet av planperioden.

a) **Kommunedelplaner - Sektor-/virksomhetsplaner**

Kommunestyret har vedtatt en kommunedelplan (KDP) for kommuneplanens satsningsområde «*Samfunnsutvikling, næringsutvikling og bosetting.*» Denne ble vedtatt 18.12.2015.

Kommunedelplanens handlingsdel skal følges opp i økonomiplanen.

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser ble vedtatt i kommunestyret 20.12.2012. Kommunestyret vedtok 28.09.17 å igangsette arbeidet med revisjon av denne planen. Den har vært ute på høring og planlagt ferdigstilt i begynnelsen av 2021.

4 Kommunens rammebetingelser

a Befolkningsutvikling

4.a.1. Utvikling i befolkningen siste 10 år

Figuren under viser utviklingen i folketallet de siste 10 årene.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0 år	14	9	11	14	12	15	10	14	7	5	4	10	11				
1-5 år	65	65	59	54	64	67	69	63	67	56	52	42	53				
6-12 år	144	135	125	118	108	107	107	94	92	93	92	94	97				
13-15 år	50	55	57	64	61	56	54	60	61	52	46	44	40				
16-19 år	79	71	71	68	68	69	76	78	76	76	80	73	73				
20-44 år	381	373	340	329	341	331	326	321	316	313	303	301	308				
45-66 år	397	402	413	403	397	401	403	397	411	409	402	397	389				
67-79 år	167	165	153	172	165	156	158	165	159	163	171	187	198				
80-89 år	69	67	67	64	68	77	77	62	58	64	66	64	64				
90 år +	14	14	12	13	11	9	8	16	9	7	7	8	11				
SUM	1380	1356	1308	1299	1295	1288	1288	1270	1256	1238	1223	1220	1244	1234	1232	1219	1 200

Middels nasjonal vekst (Alternativ MMMM) Folketall pr. 3 kvartal 2020 er 1 193.

Tabellen ovenfor viser den relative andelen av totalbefolkningen ulike aldersgrupper utgjør (ikke vist for de 4 siste årene). Data er hentet fra SSB. Antall innbyggere viser en positiv utvikling fra 2015 til 2016 med 24, men nedgang fra 2016 til 2020. Ifølge SSB's befolkningsprognose vil folketallet gå ned til 1 085 personer i 2050.

Befolkningsutviklingen er av stor betydning for en kommunes økonomi. Med utgangspunkt i innbyggerne, og deres behov, skal infrastrukturen utvikles og tjenestetilbudet dimensjoneres, samtidig som kommunens faktiske inntekter er knyttet til innbyggerne gjennom inntektssystemets kriterier og skatteevnen til de samme innbyggerne.

Også sammensetningen av innbyggerne i forhold til året påvirker rammetilskuddet via utgiftsutjevningen. Hvis antall barn i aldersgruppen 6-15 år (grunnskolealder) endres, vil dette påvirke kommunens inntekter gjennom inntektssystemet i betydelig grad. Det samme vil gjelde hvis antall eldre endres fordi disse to gruppene er sterkt vektlagt gjennom utgiftsfordelingen i inntektssystemet.

Befolknings sammensetningen gjenspeiler ellers en noe "eldre" befolkning enn gjennomsnittet i Nordland. Spesielt i aldersgruppen mellom 67-79 år og 80-89 er det en viss overrepresentasjon, mens kommunen ligger under fylkesgjennomsnittet og kostragruppen¹ på innbyggere under 6 år.

¹ KOSTRA (KOMMUNE-STAT-RAPPORTERING) er et nasjonalt informasjonssystem som gir informasjon om kommunal og fylkeskommunal virksomhet. Kommunene er gruppert i 16 grupper, etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser.

4.a.2. Prognose folketall for neste år og for økonomiplanperioden

Følgende prognose (hentet fra KS) legges til grunn for beregning av de frie inntektene:

Kriteriedata	IS 2018	IS 2019	IS 2020	IS 2021	IS 2022	IS 2023	IS 2024
Innbyggere ialt	1227	1229	1219	1195	1195	1195	1195
Innbyggere 0-1 år (fra 2013), tidligere 0-2 år	12	18	23	16	16	16	16
Innbyggere 2-5 år (fra 2013), tidligere 3-5 år	40	38	39	36	36	36	36
Innbyggere 6-15 år	137	138	129	131	131	131	131
Innbyggere 16-22 år	113	106	105	92	92	92	92
Innbyggere 23-66 år	645	647	640	638	638	638	638
Innbyggere 67-79 år	206	210	203	195	195	195	195
Innbyggere 80-89 år	61	54	61	65	65	65	65
Innbyggere 90 år og over	13	18	19	22	22	22	22

Dette er kriteriedata som er grunnlaget for rammetilskuddet og for inntektsutjevningen i 2021. For utgiftsutjevningen/innbyggertilskudd benyttes folketall pr. 01.07. For 2021 benyttes folketall pr. 01.07.20, etc. For inntektsutjevningen 2021 benyttes folketall pr. 01.01.21. (først kjent i februar 2021). Vi har brukt prognose som er identisk med regjeringens anslag for frie inntekter i «Grønt hefte». Det er ikke foretatt endring av kommunens skatteanslag ut fra lokale forutsetninger. Anslaget i modellen bygger kun på historiske data.

b Utvikling i inntekter

4.b.1. Frie inntekter

Frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter (fra private og foretak), eiendomsskatt, momskompensasjon og andre ikke øremerkede statlige tilskudd som integreringstilskuddet, og er hovedfinansieringskilden for driftsrammene. Siste året vi mottok integreringstilskudd var i 2020.

4.b.2. Skatt – og rammetilskudd

Skatteinntekter

Skatteinntektene er for Vega kommune anslått til 27,9 mill kroner i 2021. Siden vi ikke kjenner de endelige skatteinntektene for 2020 før i januar 2021, er det gjort et anslag på hvor store skatteinntektene for 2020 vil være. I anslaget er det tatt utgangspunkt i nivået på skatteinntektene i 2019. For den enkelte kommune er skatteanslaget for 2021 deretter framskrevet i tråd med veksten i det samlede skatteanslaget. Det betyr at det blir forutsatt en lik skattevekst per innbygger, med fordeling som i 2019. Etter hvert som skattetallene foreligger omfordeles skatteinntekter mellom kommunene, for å utjevne forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene.

Frie inntekter

Regjeringen legger opp til en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på ca. 1,3 mrd.kr., dette tilsvarer en realvekst på 0,3 %. Anslag frie inntekter for Vega kommune er kr 99,6 mill kr i 2021. Dette anslaget på frie inntekter innebærer en økning for Vega kommune fra 2020 til 2021 på 4,6 % ekskl. covid-19 bevilgning. Veksten for hele Nordland var 2,7 %. Pris- og lønnsveksten samlet i kommunesektoren er anslått til 2,7 % (deflator) i 2021. Veksten i frie inntekter er regnet fra anslag på regnskap for 2019. Siden vi ikke kjenner de endelige skatteinntektene for 2020 før i januar 2021, er det gjort et anslag på hvor store skatteinntektene for 2020 vil være. Det presiseres derfor at det angitte nivået på frie inntekter er et anslag.

Utvikling skatt og ramme

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	29 112	30 368	30 577	29 590	29 744	29 740	29 736
Utgiftsutjevningen	16 571	15 816	19 860	22 317	22 341	22 340	22 339
Overgangsord (INGAR)	- 88	99	- 66	- 45	-	-	-
Utenfor overgangsord	548	588	829	285	175	175	175
Endringer saldert budsjett/RNB m.m	59	- 44	1 831	1 478	-	-	-
Småkommunetillegg	5 543	5 698	5 875	6 034	6 034	6 034	6 034
Nord-Norge-tilskudd/ Namdalstilskudd	2 110	2 147	2 232	2 233	2 231	2 231	2 231
Skjønn med mer	2 919	809	-	-	-	-	-
Rammetilskudd	56 774	55 481	61 138	61 892	60 526	60 520	60 515
Skatter m inntekstutj	35 165	36 906	35 557	37 690	37 690	37 690	37 690
Skatt og rammetilskudd	91 939	92 387	96 695	99 582	98 216	98 210	98 205
		2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Rammetilskudd - endring i %		- 1,80	9,14	1,86	- 1,91	- 0,01	- 0,01
Skatteinntekter - endring i %		6,21	- 5,66	5,99	-	-	-
Skatt/rammetilskudd - endring i %		0,49	4,67	3,00	- 1,41	-	-

Vi har budsjettert i henhold til prognosen (etter regjeringens anslag for frie inntekter i Grønt Hefte). Som nevnt ovenfor er det ikke reelt dersom folketallet fortsetter å synke.

Iflg. KS's prognosemodell har Vega kommune et utgiftsbehov som er 31,96 % større enn landsgjennomsnittet i 2021. I fjor var tallet 28,63 %. Dette kommer dels av den demografiske sammensetningen av befolkningen i kommunen og dels av kommunens geografiske struktur. Det er en av årsakene til veksten på 4,6 %. Vi ser av tabellen nedenfor at utgiftsutjevningen utgjør den største enkeltfaktoren i inntektene for Vega kommune. De største avvikene i forhold til landsgjennomsnittet er kommunens store andel av befolkning over 67 år.

Om skjønnsmidlene:

I skjønnsputten er det avsatt midler til kommuner som har vesentlige utgiftsbehov eller betydelig inntektssvikt som ikke kompenseres av inntektssystemet. Det er fylkesmannen som innstiller til Kommunaldepartementet ifm fordeling av skjønnsmidlene. Vi har søkt på skjønnsmidler på ekstraordinære utgifter til legetjenesten og legevakt i 2021 på 1,0 mill kr. I tillegg til basisskjønn. Skjønnsmidlene for 2021 er ikke fordelt ennå. Det er lagt inn en forventet inntekt på 1,5 mill kr.

4.b.3. Skatteinntekter

Vega har de senere årene hatt en skatteinntekt pr. innbygger på ca 70 % av landsgjennomsnittet.

Inngangsdata	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Skatteprognose - kr pr innb. på landsbasis	30 693	31 928	31 590	33 513	33 513	33 513	33 513
Skatteprognose for kommunen - 1000 kr	26 288	27 921	26 340	27 917	27 917	27 917	27 917
Skatteprognose for kommunen - kr pr innb	21 530	22 663	21 950	23 283	23 283	23 283	23 283
Prognose av skatt per innbygger som andel av landsgj	0,70	0,71	0,69	0,69	0,69	0,69	0,69

Kommunens og landets skatteinngang samlet er tett koblet sammen gjennom inntektsutjevningsordningen. Endringer i skatteinngangen for landet eller lokalt i forhold til de benyttede forutsetninger vil gi effekt. Enkelt illustrert, og isolert betraktet, vil situasjonen være slik:

Vega kommune ligger på 69,5 % (71 % i 2019) av landsgjennomsnittet. Som skattesvak kommune får vi kompensasjon lagt til gjennom inntektsutjevningen, slik at vi kom opp på 93,8 % av landsgjennomsnittet.

4.b.4. Eiendomsskatt

Kommunestyret vedtok i 2008 å utvide utskrivningen av eiendomsskatt på alle eiendommer i kommunen fra og med 01.01.2009. Etter nye regler ble skattegrunnlaget endret fra og med 2020 som medførte en lavere skatt i 2020. Den øker igjen ved justering i 2021. Eiendomsskatteinntektene har utviklet seg slik:

2014	2015 (R)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1 830	1 891	1 830	1 830	1 830	1 950	1 750	1 950

4.b.5. Inntekter fra HelgelandsKraft

Følgene inntekter er forutsatt i økonomiplanperioden, fordelt på drift og investering:

<i>Drift:</i>	2015 R)	2016 R	2017 B	2018 R	2019 R	2020	
Utbytte	1 100 000	950 000	1 000 000	1 089 000	2 287 656	1 600 000	1 600 000
Renteinntekt	173 329	230 000	230 000	180 000	113 664	130 000	100 000
<i>Investering:</i>							
Avdrag	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
Sum	1 773 329	1 780 000	1 830 000	1 869 000	3 001 320	2 330 000	2 300 000

Utbytte får vi også fra andre men størst andel fra Helgelandskraft.

4.b.6. Momskompensasjon

Formålet med ordningen som ble innført i 2004 er å nøytralisere de konkurransevridninger som kan oppstå som følge av merverdiavgiftssystemet, ved at kommunenes kjøp av varer og tjenester fra private gjennom ordningen blir likestilt med kommunal egenproduksjon.

Ordningen skal være selvfinansierende ved at kommunene får refundert moms på kjøp av varer og tjenester, samtidig som kommunene trekkes i rammetilskuddet med noenlunde tilsvarende beløp som momsrefusjonen utgjør.

Ordningen finansieres av kommunene som trekkes i rammetilskuddet. Det er imidlertid verdt å merke seg at det ikke er noen direkte sammenheng mellom det som kommunene blir trukket og det som kommunen får i faktisk kompensasjon.

Momskompensasjonen for 2021 er beregnet til kr 1,9 mill i driften. Kompensasjonsinntektene fra investeringer inntektsføres i investeringsregnskapet. Fram til 2011 kunne disse inntektene brukes i drift.

4.b.7. Rentekompensasjon for investeringer

4.b.7.1. Rentekompensasjon for investeringer

Følgende rentekompensasjonsinntekter er inntektsført i økonomiplanperioden:

Område	2018R	2019R	2020	2021	2022	2023	2024
Inv. skole	73	75	100	100	100	100	100
Grunnskole							
Eldreomsorg	484	487	500	400	400	400	400
Kirkebygg	23	25	30	30	30	30	30

Rentekompensasjonen skulle stimulere kommunene og fylkeskommunene til å bygge innenfor eldreomsorg, rehabilitering kirkebygg og oppruste og tilrettelegge eksisterende skoleanlegg, og til å oppføre nye skolebygg der det er behov for det. Ordningen skulle bidra til å sikre at alle elever i grunnskolen får gode læringsforhold. Beregningsgrunnlaget for rentekompensasjon er de godkjente investeringer i de enkelte prosjekt, begrenset oppad til investeringsrammen til kommunen.

Skolebygg:

Kommunen har under denne ”gamle” ordningen en investeringsramme på kr 4 949 000.-. Vega kommune fikk tilført ny ramme fra og med 2009, kr 4 101 000,- .

Eldreomsorg: Kompensasjonen utgjorde ca kr 990 000 i 2009. Da var den på topp, og kompensasjonen er redusert fra 2010 og framover.

Kirkebygg: Kompensasjonen utgjør i 2020 kr 30 000.

Med den lave renten som er pr. dd blir kompensasjonen lavere. Det er budsjettet for høyt.

4 b 8 Statsbudsjettet 2021 som har betydning for Vega

Havbruksfond

Regjeringen la i RNB 2020 (revidert nasjonalbudsjett) frem en ny fordeling fra salg av nye laksekonsesjoner, og foreslo samtidig å innføre en produksjonsavgift fra 2021 på 40 øre pr. produsert kilo laks. En statlig grunnrenteskatt ble avlyst. Regjeringen foreslo at andelen av inntektene til kommunene fra fremtidige salgs- og auksjonsinntekter reduseres til 25 prosent, fra 80 prosent. I forliket på Stortinget ble det vedtatt en fast bevilgning til kommuner og fylkeskommuner på 3,25 milliarder for 2020 og 2021 (2,25+1,0). I forliket ble det videre enighet om at fra 2022 økes kommunal sektors andel fra salg av kapasitet fra de opprinnelige foreslåtte 25 prosentene til 40 prosent. I tillegg innføres en produksjonsavgift (ca. 500 millioner kr årlig). Gitt at slike salg annet hvert år gir totalt proveny på 5 milliarder kr, så vil det sammen med en produksjonsavgift på 40 øre, gi tilnærmet samme gjennomsnitt som for 2018-19 og 2020-2021.

Jeg har ikke beregnet hva dette vil bety for Vega kommune. Midler fra havbruksfondet er ikke lagt inn i økonomiplanen.

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1.–2. trinn – helårseffekt av endring i 2020

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020 ble det besluttet å innføre en nasjonal ordning med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1. og 2. trinn fra skoleåret 2020/2021. Rammetilskuddet ble økt med 58,2 mill. kroner. Endringen får helårseffekt i 2021, og rammetilskuddet blir derfor økt med ytterligere 83,7 mill. kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole.

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 3.–4. trinn

Regjeringen foreslår å utvide ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO til også å omfatte 3.–4. trinn fra skoleåret 2021/2022. Som kompensasjon økes rammetilskuddet i 2021 med 25 millioner kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole. Helårseffekten er på 60 millioner kroner.

Gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.–7. trinn – helårseffekt av endring i 2020

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020 ble det besluttet å innføre gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.–7. trinn fra skoleåret 2020/2021. Kommunene ble kompensert ved en økning i rammetilskuddet på 21 millioner kroner. Tiltaket får helårseffekt i 2021, og rammetilskuddet økes derfor med ytterligere 30,2 millioner kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole.

Overføring av skatteoppkrevningen fra kommunene til Skatteetaten – helårseffekt av endring i 2020

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020 ble det besluttet å overføre skatteoppkrevningen fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2020, og rammetilskuddet ble redusert med 644,4 millioner kroner. På grunn av den pågående situasjonen med omfattende tiltak mot koronaviruset ble imidlertid overføringen utsatt til 1. november 2020. Som følge av dette ble rammetilskuddet økt med 460,3 millioner kroner i revidert nasjonalbudsjett for 2020. Overføringen får helårseffekt i 2021, og derfor reduseres rammetilskuddet med 945,5 millioner kroner.

Tilskudd til tros- og livssynssamfunn

Stortinget har vedtatt ny trossamfunnslov som gjelder fra 1. januar 2021. Dette innebærer at staten overtar ansvaret for den kommunale delen av tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke. Basert på anslag for utbetaling av tilskudd i 2020, og kommunenes administrative kostnader, legges det til grunn at dette vil medføre en besparelse for kommunene på 467,8 millioner kroner i 2021, og rammetilskuddet reduseres tilsvarende. Dette fordeles med et likt beløp pr. innb.

Utvidet aldersgrense for rett til ettervern i barnevernet

Aldersgrensen for rett til ettervern i barnevernet er utvidet fra 23 til 25 år. Som kompensasjon for kommunenes merutgifter økes rammetilskuddet med 24 millioner kroner i 2021. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnevern.

Frivilligsentraler

Bevilgningen har blitt øremerket fra 2021. I perioden 2017–2020 har tilskudd til frivilligsentralene vært innlemmet i rammetilskuddet.

Koronakrisen

Regjeringen foreslår også at kommunesektoren får et særskilt tillegg på 1,9 milliarder kroner som kompensasjon for skattesvikt som følge av koronakrisen i 2020. Dette kommer i tillegg til veksten i frie inntekter. Vega er tildelt ca 1,5 mill kr i 2021.

4 b 9 Lønns- og prisvekst, endringer i pensjonsutgiftene, arbeidsgiveravgift

Lønns- og prisvekst

Lønnsøkningen er lagt inn med 2,5 % (helårseffekt) fra 2021 på alle lønnsposter som er i samsvar med prognosene. Det er lagt faste priser i økonomiplanen. Kommunenes lønns- og prisvekst kompenseres ved å øke rammetilskuddet med den kommunale deflatoren. Kommunal deflator er sammensatt av lønnsveksten og prisveksten på varer og tjenester (2,7 % i 2021, herav lønnsvekst 2,2 %).

Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene

I budsjettforslaget er normalpremie for pensjonsutgiftene, samt reguleringspremie, basert på aktuarberegninger av KLP og SPK lagt til grunn. Beregningene gir følgende beregningssatser for 2021:

- KLP 20,38 % av brutto lønn (i denne %-en inngår reguleringspremie som beregnes i % av opparbeidet premiefond). 19,96 % for sykepleiere.
- SPK 10,93 % av brutto lønnsutgift, inkl reguleringspremie.

De nye satsene og premieavviket (jfr. nedenfor) medfører at pensjonsutgiftene holdes på ca samme %-nivå som 2020. Premieavviket fra KLP er redusert i 2021, mens en større andel av tidligere inntekstført premieavvik må utgiftsføres. I 2021-budsjettet er det lagt inn ca 3,3 mill kr i amortisering fra tidligere år, og et positivt premieavvik på ca kr 4,7 mill. Pensjonsutgiftene og premieavvik er budsjettet i henhold til anslaget fra pensjonsleverandørene.

4 b 10 Finansforvaltning

Innskudd

Innestående på kasse og bank viser følgende utvikling (i hele 1000 kr):

	01.01.2020	01.01.2019	30.04.2018	30.04.2017	30.04.2016	30.04.2015
Kasse og bank*	16 841	16 216	11 330	28 450	26 738	17 972

* Kasse og bank er med skattetrekkmidler

Vega kommune har alle midler plassert i bankinnskudd. Rentebetingelsen er 3-mnd NIBOR pluss et avtalt påslag. Pengemarkedsrenten NIBOR 3-mnd er ca 1 % pr. i dag. Likviditeten er til tider meget anstrengt (dersom en tar hensyn til de som er bundet, og burde vært styrket).

Innlån

I detalj har det skjedd følgende endringer i løpet av de siste årene:

	01.01.2020	01.01.2019	31.08.18	31.08.17	31.08.16	31.08.15
Langsiktig gjeld 1/1	185 450	172 683	172 683	170.984	170 120	166 302
Avdrag lån	7 535	7 087	3 714	3.485	3 917	4 056
Ekstraord.avdrag						
Låneopptak	28 964	19 854	5 068	500	1 000	1 500
Langsiktig gjeld 01/01	206 879	185 450	174 037	167.998	167 203	163 747

Av saldo innlån pr 01.01.2020, kr 206 879 gjelder kr 9 597 startlån fra Husbanken. Gjeldsporteføljen pr. 01.01.20 er fordelt på 4 låneinstitusjoner og 58 lån, hvorav 18 er formidlingslån.

Kommunen har 20 lån i Kommunalbanken, 4 lån i Husbanken (ekskl. startlån), 1 lån i KLP og 15 lån Kommunekreditt KLP. Ingen lån er fastrentelån.

Långiver	Rente	Restgjeld 01.01.2020
Husbanken (5 stk)	2,049 %	371 782
Kommunalbanken	2,23 %	130 904 270
KLP	2,40 %	2 203 681
KLP Banken, flytende	2,70 %	36 279 934
KLP Banken, NIBOR	2,67 %	27 522 344
Sum		197 282 011

Renter og avdrag på innlån:

I økonomiplanen ligger det inne en renteprognose på ca 2 % i 2021–24. Pr. idag ligger vi samme flytende rente (gjennomsnitt). Renten på bankinnskudd er satt til ca 1 %. Det er for høyt og burde vært justert ned med 0,5 %.

Vega kommune bør ta sikte på å redusere lånegjelden i perioden. Avdragsutgiftene for perioden utgjør kr 7 mill kr pr. år (ekskl startlån), dvs lånegjelden vil reduseres med 28 mill kr. Det er ikke tatt hensyn til innvilget tilskudd på investeringer på vei, skole og kunstgressbanen som utgjør ca 5 mill kr. Dersom disse midlene hadde gått til ekstraordinær nedbetaling på gjeld ville kapitalutgiftene ha blitt redusert framover. Budsjettert låneopptak i 2021 medfører en rentebelastning på ca kr 300 000 i 2021.

4 b 11 Kommuneloven og finansielle måltall

Kommuneloven legger stor vekt på langsiktig økonomisk handlefrihet, der finansielle måltall er et av verktøyene. Kommuneloven inneholder blant annet:

- Krav om vedtakelse av økonomireglement
- Krav om plikt til å fastsette finansielle måltall
- Økonomiplanen skal vise hvordan kommunale planer skal følges opp, og økonomiplanen kan inngå i kommunens handlingsplan etter plan- og bygningsloven.
- Samlet (konsolidert) konsernregnskap for kommunen som juridisk enhet.
- Lovfestet hovedregel om at kommunens drift bare skal finansieres av løpende inntekter
- Lovfestet at det ikke er adgang til å ta opp lån for å finansiere tilskudd til andre rettssubjekters investeringer – med visse unntak
- Merforbruk må dekkes inn umiddelbart så langt det finnes tilgjengelige midler
- Nye regler for beregning av minimumsavdrag på lån. Vil kunne bety en plikt til å øke låneavdragene
- Fange opp kommuner med økonomisk ubalanse på et tidligere tidspunkt gjennom justering av ROBEK-ordningen
- Lovfeste en aktivitetsplikt for kommuner i ROBEK som skal bidra til at økonomien bringes tilbake i balanse.

Finansielle måltall:

I følge den nye kommuneloven skal det være økt fokus på langsiktighet i økonomiplanleggingen. Nedenfor er et utdrag av føringene i den nye loven:

§ 14-1: Kommuner og fylkeskommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.

§ 14-2: Kommunestyret skal selv vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens eller fylkeskommunens økonomi

§ 14-4: Økonomiplan og budsjettet

De skal også vise utviklingen i kommunens eller fylkeskommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser

§ 14-7: Årsberetningen

Skal redegjøre for om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid (i tillegg til forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen).

Formålet med finansielle måltall/handlingsregler er å synliggjøre hva som skal til for å ha en sunn økonomi over tid, og benytte dette som en del av beslutningsgrunnlaget i økonomiplan- og budsjettprosessen. Måltall må vurderes lokalt for hver kommune - ut fra situasjonen kommunen er i, økonomiske utsikter og lokale prioriteringer.

Teknisk beregningsutvalg har anbefalt at en kommune bør ha et netto driftsresultat på 1,75 % prosent over tid, men riksrevisjonen gjennomførte i 2014-2015 en undersøkelse om kommunens låneopptak og gjeldsbelastning, hvor de vektla parameterne netto driftsresultat, gjeldsgrad og disposisjonsfond.

Riksrevisjonen påpekte i 2015 at kommuner var spesielt utsatt hvis netto driftsresultat var under 2 %, disposisjonsfond lavere enn 5 % og gjeldsgraden var over 75 %.

KØB (kommunaløkonomisk bærekraft) modellen har satt følgende måltall for kommunaløkonomisk bærekraft:

- Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter bør være 2 % eller høyere
- Disposisjonsfondet bør over tid være 8 % av brutto driftsinntekter
- Netto lånegjeld bør ikke overstige 75 % av brutto driftsinntekter

Netto driftsresultat viser hva kommunen har igjen etter at drift- og finansutgifter er dekket. Netto driftsresultat er ikke et overskudd, men har til formål å skape handlingsrom og egenkapital til investeringer. Kommunen er da i stand til å møte uforutsette hendelser og skjerme tjenesteleveransen til innbyggerne.

Disposisjonsfondet er kommunens frie oppsparte midler. En kommune trenger reserver for å møte større uforutsette hendelser. Med et disposisjonsfond har kommunen tid til å gjøre nødvendige endringer i driften og sikre en stabil tjenesteleveranse. Disposisjonsfondet kan også brukes til større planlagte tiltak.

Gjeldsgraden viser hvor mye lånegjeld kommunen har i forhold til inntekter. Hvis en kommune har høy gjeld (høy gjeldsgrad), fører dette til høye årlige utgifter til renter og avdrag i lang tid fremover.

Netto driftsresultat, disposisjonsfond og gjeldsgrad i Vega kommune:

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene. Netto resultatgrad er **negativ** med 0,9 % i 2021. I økonomiplanperioden er netto driftsresultat negativt.

Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene

Vi har 8,4 mill kr i frie fond (disposisjonsfond) pr. 31.12.19 som er ca 6 % av driftsinntektene. Et konkret mål kan være at fondsbeholdningen til enhver tid skal utgjøre minst 10 % av driftsinntektene.

Gjeldsgrad

Langsiktig gjeld, uten pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter viser kommunens langsiktig gjeld - eksklusiv pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter.

Ordinære renter og avdrag på lån (til investeringer) skal finansieres av driftsinntektene, og indikatoren viser langsiktig gjeldsbelastning i forhold til disse. Lån beregnet for viderefremidling til andre instanser/innbyggere, såkalte formidlingsutlån, inngår også i dette.

Nedenfor framgår gjeldsgraden de siste 3 år (Kostratall):

år	2017	2018	2019
Vega	131,7	134,8	149,6
Kostragruppe 05	84,2	89,0	93,9
Fylkessnitt	100,6	104,0	114,7
Landssnitt	101,9	105,6	111,0

Vega kommune har meget høy lånegjeld pr. innbygger og topper denne kurven når det gjelder sammenligninger med Kostragruppen, Nordland fylke og landet.

Kommunen bør ha en målsetting om gjeldsnivået, for eksempel at gjelden ikke skal overstige 80 % av driftsinntektene. Selv om vi holder startlånene utenfor (ca 10 mill kr) er gjelden vår langt over (149 %) dette "måltallet". I planperioden er det foreslått låneopptak på ca 24,3 mill kroner. Låneopptaket i 2021 er 17,9 mill kr hvorav ca 9,2 mill kr er "selvfinansierende" (havn, utleieenheter, omsorgsboliger og boligtomter). Totalt sett vil samlet låneopptak medføre enda større belastning på driften.

Kommuneloven stiller ikke nærmere krav til den enkelte kommunes måltall. Kommunen må selv vurdere hvilke måltall det er naturlig å legge til grunn. På oppdrag fra KS har Menon Economics og Telemarksforskning utviklet en modell på finansielle mål for kommunene. Målsettingen er å gi kommunene et verktøy som gir anbefalinger for minimumsnivå for netto driftsresultat og disposisjonsfond tilpasset den enkelte kommune. Modellen bygger på en sentral målsetning om stabil tjenesteproduksjon. For å oppnå dette ligger det inne en delmålsetning om at kommunen må ha tilstrekkelig buffer til å kunne håndtere en gitt nivå på risiko. Det antas at alle utgifter og inntekter må vokse i takt med driftsinntektene for å opprettholde en stabil tjenesteproduksjon. Anbefalingene er langsiktige. Det antas at kommunens gjeld som andel av inntekter ikke øker dersom stabil tjenesteproduksjon skal opprettholdes. Dette kommer av at det ikke vil være bærekraftig på lang sikt dersom gjelda vokser raskere enn inntektene på lang sikt. Et sentralt moment er at anbefalingen er minimumsnivåer og det bør ikke være en målsetning å styre mot disse nivåene men heller å sikre at kommunen ikke havner under de anbefalte minimumsnivåene.

Av modellen framgår bl.a. disse bakgrunnsdata for Vega kommune den seneste 5-årsperioden - og Kostra 2019:

	Historiske tall %		Kostra 2019
Driftsutgifter som andel av driftsinntekter og renteinntekter	92,50 %	Siste fem år	92,80 %
Investeringer som andel av driftsutgifter	19,20 %	Siste 13 år	30,30 %
Investeringsinntekter som andel av investeringsutgifter	36,00 %	Siste 13 år	20,60 %
Avdrag som andel av gjeld	3,50 %	Siste år	3,10 %
Forventet avkastning på finansformue	3,40 %	Siste fem år	4,80 %
Forventet rente på gjeld	1,56 %		1,90 %
Forventet langsiktig realvekst i driftsinntekter	1,00 %	Langsiktig forventning	
Forventet langsiktig kommunal deflator	2,50 %	Langsiktig forventning	
Gjeldsgrad (av drifts- og renteinntekter)	147,70 %	Siste år	147,70 %
Andel av gjeld med rente bundet fire år eller lengre	0,00 %		0,00 %

Forventninger og anbefalinger i modellen vedr. Vega kommune:

Resultater		
Forventet netto driftsresultat ved stabil tjenesteproduksjon		-3,2 %
Langsiktig minimumsnivå for netto driftsresultat		0,0 %
Minimumsnivå for disposisjonsfond for å håndtere risiko		9,7 %
Kortsiktig minimumsnivå for netto driftsresultat for å bygge opp disposisjonsfond		0,9 %
Årlig endring i gjeld andel av inntekter		-9,0 %
<i>Differanse forventet NDR og risikojustert minimumsnivå for NDR 1)</i>		<i>-4,1 %</i>

1) NDR: Netto driftsresultat

For 2021 foreslås følgende måltall:

- Netto driftsresultat: 0 % (bør bygges opp til 2 %)
- Disposisjonsfond: 8 % (bør bygges opp til 10 %)
- Gjeldsgrad: 100 % (av brutto driftsinntekt)

Det er en utfordring knyttet til beregning av gjeldsgrad og disposisjonsfond. Gjeldsgraden viser hvor mye lånegjeld kommunen har i forhold til inntekter. Variasjon i inntekt vil gi direkte utslag i gjeldsgraden. Med andre ord må vurderingen av gjeldsgraden, beregnet fra årsregnskapene, også vurderes i forhold til eventuell variasjon i inntekter.

Det samme vil gjelde for disposisjonsfond. Også her vil de være nødvendig å vurdere prosentandelen opp mot variasjon i inntekter. Når det gjelder disposisjonsfond, så vil fondet også være et konkret kronebeløp. Noe som gjør det mulig å bruke endring i verdi som et ekstra måltall.

5 Drift

a) Tjenesteproduksjon

Budsjett og regnskap har de senere år vært ”inndelt” i virksomhetsområder i tråd med kommuneplanen og ansvarsområdene knyttet til disse. Jfr. vedlegg, budsjettdokumentet «Bevilgningsoversikt 1 B».

b) Tiltak for å få balanse mellom inntekter og utgifter.

Dersom dagens driftsnivå videreføres med de nye inntektsforutsetningene som staten legger opp til, og med inntektsanslaget på eiendomsskatt så vil driften gi følgende ubalanse fra 2021 og framover (konsekvensjustert budsjett):

Beskrivelse	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Rammetilskudd	-65 417 013	-70 255 000	-71 665 000	-71 665 000	-71 665 000	-71 665 000
Inntekts- og formuesskatt	-27 920 985	-26 930 000	-27 920 000	-27 920 000	-27 920 000	-27 920 000
Eiendomsskatt	-2 184 647	-1 950 000	-2 150 000	-2 150 000	-2 150 000	-2 150 000
Andre generelle driftsinntekter	-6 209 018	-3 860 000	-930 000	-930 000	-930 000	-930 000
SUM DRIFTSINTEKTER	-101 731 663	-102 995 000	-102 665 000	-102 665 000	-102 665 000	-102 665 000
Sum bevilgninger drift, netto	94 087 366	97 407 000	99 817 784	99 817 784	99 817 784	99 817 784
Avskrivinger	7 864 059	6 071 600	6 071 600	6 071 600	6 071 600	6 071 600
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	101 951 425	103 478 600	105 889 384	105 889 384	105 889 384	105 889 384
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	219 762	583 600	3 324 384	3 324 384	3 324 384	3 324 384
Renteinntekter	-649 523	-630 000	-630 000	-630 000	-630 000	-630 000
Utbytter	-2 361 256	-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000	-1 600 000
Renteutgifter	3 880 125	4 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Avdrag på lån	6 412 050	6 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
NETTO FINANSUTGIFTER	7 281 396	7 770 000	6 770 000	6 770 000	6 770 000	6 770 000
Motpost avskrivinger	-7 864 057	-6 279 600	-6 279 600	-6 279 600	-6 279 600	-6 279 600
NETTO DRIFTSRESULTAT	-362 899	2 074 000	3 814 784	3 814 784	3 814 784	3 814 784
Disponering av netto driftsres	0	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger bundne fond	691 090	-324 000	-54 000	-54 000	-54 000	-54 000
Netto avsetninger disposisjonsfond	605 409	-850 000	0	0	0	0
Dekn av tidligere års merforbruk	885 359	0	0	0	0	0
SUM DISP ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	2 181 858	-1 174 000	-54 000	-54 000	-54 000	-54 000
FREMFOØRT TIL INNDEKNING SENERE	0	0	3 310 784	3 310 784	3 310 784	3 310 784

5.b.1. De enkelte tiltakene og tiltak for å balansere budsjettet:

Kommunestyret er i henhold til kommuneloven pålagt å legge fram et en økonomiplan som er i balanse alle årene. Som tabellen over viser er det ubalanse mellom inntektene og utgiftene i årene 2021-2024. Rådmannen foreslår derfor at tiltakene i pkt 5.b.1 innarbeides for å kunne gjenopprette driftsbalanse i 2021 til og med 2024. Konsekvenser at tiltakene på ansvarsområdene på ca 1 mill kr er ikke lagt fram i eget dokument til budsjettet.

	2021	2022	2023	2024
Mer-/mindreforbruk konsekvensj. budsjett	3 310 784	3 310 784	3 310 784	3 310 784
Totale driftskostnader fra investeringsbudsjett	0	0	0	0
Valgte driftstiltak	-3 310 784	-3 310 784	-3 310 784	-3 310 784
Mer-/mindreforbruk budsjettversjon	0	0	0	0
Valgte tiltak				
Oppvekst, livsutfoldelse og kultur	-353 451	-353 451	-353 451	-353 451
<i>Barnehage. Reduksjon drift 2020</i>	<i>-124 333</i>	<i>-124 333</i>	<i>-124 333</i>	<i>-124 333</i>
<i>Skole. Reduksjon drift 2021</i>	<i>-229 118</i>	<i>-229 118</i>	<i>-229 118</i>	<i>-229 118</i>
Helse, pleie og omsorg	-607 333	-607 333	-607 333	-607 333
<i>Pleie-omsorg. Hjemmetjenesten 2020</i>	<i>-134 333</i>	<i>-134 333</i>	<i>-134 333</i>	<i>-134 333</i>
<i>Pleie-omsorg. VSA 2020</i>	<i>-473 000</i>	<i>-473 000</i>	<i>-473 000</i>	<i>-473 000</i>
Fellesutgifter og finanser	-2 350 000	-2 350 000	-2 350 000	-2 350 000
<i>Finans. Disposisjonsfond 2021</i>	<i>-850 000</i>	<i>-850 000</i>	<i>-850 000</i>	<i>-850 000</i>
<i>Finans. Skjønnsmidler 2021</i>	<i>-1 500 000</i>	<i>-1 500 000</i>	<i>-1 500 000</i>	<i>-1 500 000</i>

6. Investeringer

Nye investeringer vil alltid medføre driftskonsekvenser i form av økte rente- og avdragsutgifter. For å skape rom for driftskonsekvensene av nye investeringer må i de aller fleste tilfeller det eksisterende driftsnivået reduseres. Ut fra dette vil det være særdeles viktig å vurdere nødvendigheten av hver ny investering før den vedtas. Med bakgrunn i en slik vurdering mener rådmannen at det er viktig at investeringene direkte bidrar til lavere driftsutgifter. Investeringsprosjekter ihht budsjettskjema 2B:

	2021	2022	2023	2024
Netto investering i konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov nye tiltak	19 420 000	5 250 000	3 950 000	400 000
Sum fond	-400 000	0	0	0
Sum overført fra drift	0	0	0	0
Sum lån	-17 920 000	-4 250 000	-2 850 000	-300 000
Sum tilskudd	-500 000	-400 000	-500 000	-100 000
Sum annet	-600 000	-600 000	-600 000	0
Netto finansiering nye tiltak	0	0	0	0
Sum renter og avdrag beregnet drift	0	0	0	0
Sum andre driftskonsekvenser	0	0	0	0
Netto driftskonsekvenser	0	0	0	0

Valgte tiltak				
Videreførte tiltak fra siste økonomiplan	12 320 000	4 950 000	3 950 000	400 000
<i>Avdrag Helgelandskraft 2020</i>	100 000	100 000	100 000	0
<i>Bobiltømming/rensaneanlegg1 2020</i>	300 000	0	0	0
<i>Brann. Tankbil 2020</i>	0	1 100 000	0	0
<i>Brannstasjon 2020</i>	4 000 000	0	0	0
<i>Brannvesen. Ny båt 2020</i>	0	0	1 100 000	0
<i>Fiskerihavn. Stedsutvikling 2020</i>	200 000	200 000	200 000	0
<i>Friluftsområder. 2020</i>	200 000	200 000	200 000	200 000
<i>Fryserom VOS 2020</i>	400 000	0	0	0
<i>IKT 2020</i>	200 000	200 000	200 000	200 000
<i>Kirken 2020</i>	200 000	0	0	0
<i>KLP. Egenkapitalinnskudd 2020</i>	500 000	500 000	500 000	0
<i>Nærmiljøanlegg (KDP) 2020</i>	0	600 000	0	0
<i>Omsorgsboliger. Uteareal. 2020</i>	1 100 000	0	0	0
<i>Prestegården 2020</i>	500 000	0	0	0
<i>Rørøy. Boligtomter 2020</i>	2 500 000	0	0	0
<i>Skilting 2020</i>	120 000	0	0	0
<i>Sykkelturisme. Utvikling 2020</i>	500 000	500 000	500 000	0
<i>Utbedring bru over Rørøyfossen 2020</i>	0	200 000	0	0
<i>Uteområde VBU og barnehage 2020</i>	150 000	150 000	150 000	0
<i>Vann. Ny membranduk høydebasseng 2020</i>	150 000	0	0	0
<i>Veier. Asfaltering 2020</i>	1 000 000	1 000 000	1 000 000	0
<i>Veier. Fartsreducerende tiltak 2020</i>	200 000	200 000	0	0
Usorterte tiltak:	7 100 000	1 300 000	1 000 000	1 000 000
<i>Avløp Sundsvoll. Utbedring</i>	150 000	0	0	0
<i>Brann. Frigjøringsverktøy</i>	200 000	0	0	0
<i>Folkehøyskole</i>	200 000	0	0	0
<i>Gardsøy. Hus mannskap hurtigbåt</i>	2 800 000	0	0	0
<i>Gardsøy. Servicebygg</i>	1 500 000	0	0	0
<i>Museum/bygningsvernseier</i>	200 000	0	0	0
<i>Saksbeh.system. Oppgradering</i>	100 000	300 000	0	0
<i>Skolen. Renovering toaletter</i>	150 000	0	0	0
<i>Skole/samfunnshus. Bytte låssystem</i>	200 000	0	0	0
<i>Kommunale boliger - renovering</i>	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
<i>Traktor/maskin med henger</i>	600 000	0	0	0

8. Helse, miljø og sikkerhet

Vega kommune har gjennom flere år arbeidet med arbeidsmiljøet med sikte på reduksjon av sykefraværet. Arbeidet har vært gjennomført i nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten og IA (Inkluderende arbeidsliv) og det er satt søkelys på arbeidsmiljøet gjennom kartlegging på flere avdelinger. Dette er fulgt opp med spesielle møter utifra kartleggingen. Alle ansatte i kommunen er nå medlemmer av bedriftshelsetjenesten. Rapportene etter bedriftsundersøkelsene blir lagt fram for Arbeidsmiljøutvalget (AMU).

Kommunen må fortsatt prioritere dette arbeidet i årene framover, og sette inn tiltak der det er nødvendig.

Vedlegg

1. Tallbudsjettet for 2021 - 2024

2. Oversikt over tiltak som ikke er lagt inn i økonomiplanen

Foreslåtte driftstiltak og investeringer som **IKKE** er lagt inn i budsjett/økonomiplanen. Legges fram i møtet.

3. Konsekvensjusteringer i driften (ikke vedlagt)

Konsekvensjusteringer er korrigerende for endrede forutsetninger i driftsrammen når tjenestenivået skal være det samme som året før. Endringer i tjenestenivået kommer som "Nye tiltak".

Korrigerende endringer er for eksempel; lønnsoppgjør, redusert arbeidsgiveravgift, prisendring på inngåtte avtaler, nye større brukersaker, lokale vedtak etc.

Dette er lagt inn som endring til "basisbudsjettet" 2020, og framgår i arbeidsdokumentene til budsjettet. Det er ikke lagt ved dette dokumentet.